

HRVATSKI SABOR

2261

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENI SUKLADNOSTI

Prolašavam Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 25. rujna 2003.

Broj: 01-081-03-3247/2

Zagreb, 1. listopada 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENI SUKLADNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje način propisivanja tehničkih zahtjeva za proizvode i postupaka ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima te donošenje tehničkih propisa kojima nadležni ministri i ravnatelji državnih upravnih organizacija (u daljnjemu tekstu: čelnici tijela državne uprave), na temelju ovoga Zakona, za pojedine proizvode, odnosno skupine proizvoda podrobnije uređuju najmanje jedan od sljedećih elemenata:

- tehničke zahtjeve koje moraju zadovoljiti proizvodi koji se stavljaju na tržište i/ili uporabu,
- prava i obveze pravnih i fizičkih osoba koje stavljaju proizvode na tržište i/ili uporabu,
- postupke ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima,
- prava i obveze tijela koja provode postupke ocjene sukladnosti proizvoda s tehničkim zahtjevima (u nastavku teksta: tijela za ocjenu sukladnosti),
- dokumente (npr. potvrde, tehničku dokumentaciju i slično) koji moraju biti dostupni nadležnim tijelima prije stavljanja proizvoda na tržište i/ili uporabu,
- način označivanja proizvoda.

(2) Ovim se Zakonom uređuje i nadzor nad ispunjavanjem zahtjeva iz tehničkih propisa te valjanost dokumenata o sukladnosti i znakova sukladnosti izdanih u inozemstvu.

(3) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na propisivanje tehničkih zahtjeva i provedbu postupaka ocjene sukladnosti za proizvode koji su uređeni posebnim zakonima.

Članak 2.

Proizvodi mogu biti stavljeni na tržište, odnosno mogu se početi upotrebljavati samo ako su sukladni s propisanim tehničkim zahtjevima, ako je njihova sukladnost utvrđena prema propisanom postupku i ako su označeni u skladu s propisima.

Članak 3.

U smislu odredaba ovoga Zakona upotrebljavat će se ove definicije:

Proizvod je bilo koji predmet koji je projektiran, proizveden ili na koji drugi način dobiven, neovisno o stupnju njegove preradbe, a namijenjen je stavljanju na tržište.

Proizvođač je svaka fizička ili pravna osoba koja je odgovorna za projektiranje i proizvodnju nekog proizvoda ili njegovo predstavljanje ili koja mijenja, temeljito preinačuje ili prerađuje proizvod radi njegova stavljanja na tržište ili stavljanja u uporabu.

Stavljanje proizvoda na tržište trenutak je kada proizvod prvi puta iz faze proizvodnje ili uvoza prelazi u fazu distribucije, uz naplatu ili besplatno, odnosno kada proizvod prvi put iz faze proizvodnje i uvoza prelazi u fazu stavljanja u rad, uz naplatu ili besplatno, to jest nakon završene ugradbe, ili u fazu uporabe kao roba namijenjena za prodaju i stavljanje u rad za potrebe drugih osoba ili za vlastite potrebe. Ova se definicija ne odnosi na proizvode koji se proizvode ili uvoze radi prodaje na inozemnom tržištu.

Stavljanje proizvoda u uporabu je trenutak prve uporabe proizvoda u Republici Hrvatskoj od strane krajnjeg korisnika.

Nadzor nad tržištem sastoji se od metoda, postupaka i radnja nadležnih tijela koje su potrebne kako bi se osiguralo da proizvodi na tržištu zadovoljavaju zahtjeve koji se na njih odnose, da imaju potrebne oznake sukladnosti te da su praćeni potrebnom tehničkom dokumentacijom.

Usklađena europska norma je tehnička specifikacija koja služi kao potpora za zadovoljavanje temeljnih zahtjeva smjernica novoga pristupa, a koju su prihvatile europske normirne organizacije na temelju ovlaštenja koje im je dalo Povjerenstvo.

Akreditacija je postupak kojim mjerodavno tijelo službeno priznaje da je koje tijelo ili osoba sposobna za obavljanje određenih zadataka.

Ocjena sukladnosti proizvoda je svaka radnja koja se odnosi na izravno ili neizravno utvrđivanje jesu li ispunjeni odgovarajući tehnički zahtjevi za proizvode.

Tijelo za ocjenu sukladnosti je o dobavljaču neovisni laboratorij, potvrđeno tijelo, nadzorno ili drugo tijelo koje sudjeluje u postupku ocjenjivanja sukladnosti.

Tehnički propis je propis u kojem se tehnički zahtjevi daju izravno ili upućivanjem na normu, tehničku specifikaciju ili upute za primjenu ili pak uključivanjem sadržaja tih dokumenata.

II. PROPISIVANJE TEHNIČKIH ZAHTJEVA

Članak 4.

Tehničkim propisima odredit će se obveze pravnih i fizičkih osoba koje stavljaju proizvode na tržište i/ili u uporabu s obzirom na njihovu sigurnost, zaštitu zdravlja ljudi i domaćih životinja te zaštitu okoliša i drugo što je odlučno za uređivanje područja na koje se tehnički propis odnosi.

Članak 5.

(1) Čelnici tijela državne uprave u skladu s ovim Zakonom utvrđenim ovlastima donosit će tehničke propise kojima propisuju tehničke zahtjeve za proizvode ili skupine proizvoda (u daljnjemu tekstu: proizvodi) te propisivati postupke ocjene sukladnosti radi:

- sigurnosti,
- zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka,
- zaštite okoliša,
- zaštite potrošača i drugih korisnika,
- zaštite imovine ili

– zaštite drugih općih interesa.

(2) Tehničke propise iz stavka 1. ovoga članka čelnici tijela državne uprave, donose sukladno provedbenom programu kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za gospodarstvo.

(3) Tehnički propisi iz stavka 1. ovoga članka donose se samo kada je to potrebno radi usklađivanja hrvatskoga tehničkog zakonodavstva s tehničkim zakonodavstvom Europske unije.

(4) Kod donošenja tehničkih propisa iz stavka 1. ovoga članka uzimat će se u obzir međunarodna načela i preuzete obveze iz dvostranih i višestranih sporazuma radi sprječavanja nepotrebnih zapreka u međunarodnoj trgovini.

(5) Tehničkim se propisom može odrediti da se pretpostavlja da je proizvod sukladan s tehničkim propisima ako odgovara zahtjevima hrvatskih norma kojima su prihvaćene usklađene europske norme.

(6) Popis hrvatskih normi iz stavka 5. ovoga članka objavljuje tijelo državne uprave, nadležno za donošenje tehničkog propisa, u »Narodnim novinama«.

(7) U slučaju da se utvrdi da proizvodi koji su sukladni tehničkim propisima iz stavka 1. ovoga članka, a koji su pravilno ugrađeni, održavani, te se upotrebljavaju za predviđenu namjenu, mogu ugroziti zdravlje i/ili sigurnost korisnika ili drugih osoba, tijelo državne uprave iz stavka 1. ovoga članka poduzet će mjere za povlačenje takvih proizvoda s tržišta, odnosno zabranu ili ograničenje njihovog stavljanja na tržište ili u uporabu.

(8) Ukoliko se utvrdi da proizvodi koji zadovoljavaju zahtjeve hrvatske norme iz stavka 5. ovoga članka ne zadovoljavaju zahtjeve određenih tehničkih propisa iz stavka 1. ovoga članka ili da taj proizvod može ugroziti zdravlje i/ili sigurnost korisnika ili drugih osoba, ta će se hrvatska norma brisati iz popisa hrvatskih normi iz stavka 6. ovoga članka.

(9) Tijelo državne uprave iz stavka 1. ovoga članka odmah će obavijestiti javnost o bilo kojoj od mjera iz stavka 7. i 8. ovoga članka, objavljivanjem obavijesti u »Narodnim novinama«.

III. POSTUPCI OCJENE SUKLADNOSTI

Članak 6.

Tehničkim se propisima utvrđuju tehnički zahtjevi i postupci ocjene sukladnosti za proizvode za koje pravna ili fizička osoba koja stavlja proizvod na tržište i/ili uporabu mora prije njihova stavljanja na tržište ili u uporabu:

- osigurati provedbu postupaka ocjene sukladnosti s propisanim tehničkim zahtjevima,
- izdati, odnosno osigurati izjavu o sukladnosti, izvješće o ispitivanju, potvrdu (certifikat) ili drugi dokument o sukladnosti (u daljnjemu tekstu: dokument o sukladnosti),
- izraditi i čuvati tehničku dokumentaciju u propisanu opsegu, obliku i rokovima,
- osigurati označivanje s propisanim oznakama sukladnosti.

Članak 7.

(1) Na proizvode koji su sukladni s propisanim tehničkim zahtjevima mora se staviti propisana oznaka sukladnosti.

(2) Oblik, sadržaj i izgled oznake sukladnosti provedbenim propisom propisuje ministar nadležan za gospodarstvo.

(3) Na proizvode koji nisu sukladni s propisanim tehničkim zahtjevima i proizvode za koje nije propisano označivanje oznakama sukladnosti ne smiju se stavljati oznake sukladnosti ili druge oznake koje su slične propisanim oznakama sukladnosti, koje bi mogle stvoriti zabunu na tržištu ili obmanuti potrošača.

Članak 8.

(1) Tehničkim propisom odredit će se postupak ocjene sukladnosti za svaku skupinu proizvoda na koju se propis odnosi.

(2) Na ocjenu sukladnosti iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se neki od sljedećih postupaka ili koja njihova kombinacija:

- proizvođačeva samostalna ocjena sukladnosti proizvoda,
- ocjena sukladnosti proizvoda koju obavlja tijelo za ocjenu sukladnosti na jednome uzorku ili na statistički odabranu uzorku iz proizvodnoga procesa,
- proizvođačevo upravljanje sustavom osiguravanja kakvoće proizvodnog procesa,
- utvrđivanje prikladnosti i provedba nadzora nad proizvođačevim sustavom osiguravanja kakvoće proizvodnoga procesa, koji provodi tijelo za ocjenu sukladnosti.

IV. TIJELA ZA OCJENU SUKLADNOSTI I ZAHTJEVI KOJE MORAJU ZADOVOLJITI

Članak 9.

(1) Tehničkim se propisima propisuju posebni zahtjevi koje moraju zadovoljiti tijela za ocjenu sukladnosti i nadzor nad njihovim radom.

(2) Čelnici tijela državne uprave koja donose tehničke propise iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju ispunjavanje zahtjeva za tijela koja provode ocjenu sukladnosti.

(3) Tehničkim propisom uredit će se postupak nadzora nad radom tijela za ocjenu sukladnosti te mjere koje treba poduzeti u slučaju neispunjavanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

Zahtjevi koje moraju zadovoljiti tijela iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona odnose se na:

- stručnu osposobljenost osoblja,
- potrebnu opremu,
- neovisnost i nepristranost u postupku ocjene sukladnosti,
- čuvanje poslovne tajne,
- odgovornost za obavljeni rad, osim u slučaju kad je odgovornost propisana drugim zakonom,
- druge uvjete koje moraju ispunjavati tijela za ocjenu sukladnosti.

Članak 11.

(1) Kad su tehničkim propisima propisani zahtjevi u skladu sa člankom 10. ovoga Zakona, tijela za ocjenu sukladnosti mogu obavljati određene poslove samo na temelju rješenja koje donosi čelnik tijela državne uprave koji je donio tehnički propis.

(2) Rješenje iz prethodnog stavka može se vremenski ograničiti ili vrijediti do ukidanja.

(3) Tijelo za ocjenu sukladnosti, zahtjeve iz članka 10. ovoga Zakona mora ispunjavati za vrijeme trajanja ovlaštenja.

(4) Ako se utvrdi da je tijekom trajanja ovlaštenja tijelo za ocjenu sukladnosti prestalo ispunjavati propisane zahtjeve čelnik tijela državne uprave koji je donio tehnički propis donosi rješenje kojim se ovlaštenje ukida.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1. i 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 12.

(1) Tijela za ocjenu sukladnosti, određena za provedbu zadataka u smislu odredaba ovoga Zakona, izdaju dokumente o sukladnosti na temelju zahtjeva pravne ili fizičke osobe koja stavlja proizvod na tržište i/ili u uporabu.

(2) Tijelo za ocjenu sukladnosti i podnositelj zahtjeva uredit će ugovorom sklopljenim u pisanom obliku, međusobna prava i obveze u vezi s izdavanjem dokumenata o sukladnosti.

V. VALJANOST DOKUMENATA I ZNAKOVA SUKLADNOSTI IZDANIH U INOZEMSTVU

Članak 13.

(1) U Republici Hrvatskoj vrijede dokumenti o sukladnosti i oznake sukladnosti izdani u inozemstvu ako su izdani u skladu s međunarodnim ugovorima koje je sklopila Republika Hrvatska.

(2) Čelnik tijela državne uprave koji je donio tehnički propis može priznati valjanost dokumenata o sukladnosti i oznake sukladnosti izdane u inozemstvu ako oni pokazuju sukladnost s tehničkim propisima koji su prema zahtjevima za proizvod istovjetni s izdanim hrvatskim tehničkim propisom i ako je osposobljenost tijela koja su sudjelovala u postupku ocjene sukladnosti utvrđena prema istom postupku i zahtjevima koji su propisani za ta tijela u hrvatskome tehničkom propisu.

(3) Evidenciju primjenjivih dokumenata o sukladnosti i oznaka sukladnosti te tijela za ocjenu sukladnosti vode tijela državne uprave nadležna za donošenje tehničkih propisa. Evidencija je javna knjiga.

VI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 14.

(1) Ispunjavanje zahtjeva iz ovoga Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje nadziru inspeksijska tijela u skladu sa svojim djelokrugom.

(2) Nadležni inspektori imaju ovlaštenja za poduzimanje mjera koje proizlaze iz pojedinih propisa koji se odnose na njihov rad, ovoga Zakona i pojedinoga tehničkog propisa iz članka 5. ovoga Zakona.

(3) Osim ovlaštenja iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektori mogu:

- zahtijevati od dobavljača sve potrebne obavijesti i uvid u izdane dokumente o sukladnosti te tehničku dokumentaciju,
- obaviti odgovarajući pregled i ispitivanja proizvoda s obzirom na sukladnost s propisima kad se oni stave na tržište, odnosno kad se počnu upotrebljavati,
- uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenu sukladnosti,
- odrediti otklanjanje utvrđenih nesukladnosti,
- zahtijevati da se proizvodi opskrbe propisanim oznakama, odnosno ukloniti nedopuštene oznake,
- zabraniti stavljanje na tržište, ograničiti stavljanje na tržište ili odrediti povlačenje nesukladnih proizvoda s tržišta i provesti dodatne mjere koje će osigurati da se ta zabrana poštuje,
- obavijestiti tijelo državne uprave koje je donijelo propis koji se odnosi na određeni proizvod da poduzme radnje utvrđene uredbom o međusobnome obavješćivanju,
- odrediti uništavanje nesukladnih proizvoda ako je to nužno za zaštitu zdravlja i sigurnosti ljudi.

(3) Ako nadležno inspeksijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz prethodnog stavka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspeksijskog nadzora može povjeriti osposobljenoj ustanovi.

(4) Troškove inspeksijskoga postupka (troškovi ispitivanja i provjere sukladnosti proizvoda i drugi troškovi u vezi s inspeksijskim pregledom) koji su nastali pri provedbi nadzora snosi pravna ili fizička osoba ako se pokaže da proizvod nije bio sukladan s

temeljnim zahtjevima.

Članak 15.

Vlada Republike Hrvatske propisat će uredbom način obavješćivanja drugih država, odnosno međunarodnih subjekata o onim mjerama državnih tijela kojima se zabranjuje ili ograničuje stavljanje nekoga proizvoda na tržište ili u uporabu, ili određuje njegovo povlačenje iz prometa zbog javnog interesa, a koje utječu na slobodno kretanje robe u međunarodnoj trgovini.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 16.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, odnosno novčanom kaznom od 300,00 do 10.000,00 kuna fizička osoba koja u vezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti:

- stavi na tržište, odnosno počne upotrebljavati proizvod protivno članku 2. ovoga Zakona,
- stavi na tržište, odnosno počne upotrebljavati proizvod protivno članku 5. stavku 1. ovoga Zakona,
- u suprotnosti sa člankom 7. stavkom 1. ovoga Zakona na proizvode koji su sukladni s propisanim tehničkim zahtjevima ne stavi propisanu oznaku sukladnosti,
- u suprotnosti sa člankom 7. stavkom 3. ovoga Zakona označi proizvode oznakama sukladnosti ili drugim oznakama koji su slični oznakama sukladnosti do te mjere da bi mogli stvoriti zabunu na tržištu ili obmanuti potrošače,
- u suprotnosti sa člankom 9. ovoga Zakona obavlja poslove tijela za ocjenu sukladnosti u postupcima ocjene sukladnosti,
- u suprotnosti sa člankom 14. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona ne postupuje u skladu s izvršnim odlukama nadležnih inspeksijskih tijela.

(2) Novčanom kaznom od 300,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba pravne osobe za učinjeni prekršaj iz prethodnog stavka.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Do donošenja zakona kojim će se urediti područje homologacije, propise iz tog područja donosit će ravnatelj Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Članak 18.

Vlada Republike Hrvatske donijet će provedbeni program iz članka 5. stavka 2. i uredbu iz članka 15. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Prekršajni postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 20.

Do donošenja tehničkih propisa na temelju ovoga Zakona, odnosno drugih zakona, i dalje se primjenjuju tehnički propisi koji su doneseni i preuzeti na temelju Zakona o normizaciji (»Narodne novine«, br. 55/96.).

Članak 21.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 1., 3. – 8., 13. – 23., i 32. – 58. Zakona o normizaciji (»Narodne novine«, br. 55/96.).

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 383-01/03-01/01

Zagreb, 25. rujna 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.